

CONSILIUL RAIONAL CAHUL

RAPORT

**privind activitatea Direcției Agricultură și
Dezvoltare Economică
pentru anul 2019**

RAPORT privind activitatea Direcției agricultură și dezvoltare economică pentru anul 2019

Direcția agricultură și dezvoltare economică, în perioada anului 2019 s-a axat pe atingerea obiectivului general - implementarea politicii de dezvoltare teritorială, în conformitate cu prioritățile stabilite în documentele de politici naționale și în domeniul dezvoltării teritoriale.

Colaboratorii Direcției, în perioada anului 2019, în activitatea s-au axat pe atingerea obiectivelor planificate pentru anul 2019, din care:

- ✓ implementarea politicii de dezvoltare teritorială, în conformitate cu prioritățile stabilite în documentele de politici naționale și în domeniul dezvoltării teritoriale,
- ✓ promovarea și implementarea politicii agrare în teritoriu, organizarea și petrecerea seminarelor de profil, pentru instruirea agenților economici și persoanelor fizice,
- ✓ acumularea și monitorizarea informației operative din sectorul agrar,
- ✓ evidența plantării și defrișării plantațiilor multianuale,
- ✓ monitorizarea și generalizarea totalurilor obținute de producătorii agricoli,
- ✓ organizarea și petrecerea sărbătorilor profesionale,
- ✓ organizarea și petrecerea procedurilor de achiziții la bunuri, servicii și lucrări în conformitate cu legislația în vigoare
- ✓ pregătirea economiei raionale, complexului energetic și a sferei sociale pentru activitatea în perioada de toamnă-iarnă 2019-2020.
- ✓ asigurarea administrării și deținerii proprietății publice prin organizarea licitațiilor, concursurilor și negocierilor directe, organizarea și realizarea programelor de privatizare, desfășurarea procesului de privatizare a obiectelor patrimoniului public, ținerea evidenței patrimoniului public, inclusiv în societățile economice cu participarea patrimoniului public (acțiuni, cote-părți).

În scopul promovării politicilor privind buna funcționare a economiei raionale în condițiile actuale s-a efectuat analiza și s-au sistematizat informații privind situația socio-economică a raionului Cahul.

Situația demografică, în trimestrul III al anului 2019 față de perioada de raportare a anului precedent, a fost determinată de o descreștere a nivelului natalității cu 6,8 la sută și o creștere a nivelului mortalității cu 7,4 la sută. De asemenea a fost înregistrată o creștere a nivelului nupțialității cu 1,6 la sută și divorțialității cu 4,1 la sută respectiv.

Câștigul salarial mediu lunar nominal brut al unui angajat în trimestrul III 2019 a fost de 6051,8 lei, sporind față de aceeași perioadă a anului precedent cu 14,4 %, dar fiind cu 18,1% mai mic comparativ cu câștigul salarial mediu pe țară (7385,0 lei).

În sfera bugetară în trimestrul III 2019 salariul mediu lunar a constituit 6228,9 lei cu 16,0% mai mult față de trimestrul III 2018, iar în sectorul economic (real) acest indicator a constituit 5924,2 lei și s-a mărit cu 13,3 % față de cel înregistrat în aceeași perioadă a anului trecut.

Numărul șomerilor oficial înregistrați, conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 01.01.2020 a constituit 1260 persoane, micșorându-se cu 44 persoane comparativ cu 01.01.2018 . Numărul șomerilor aflați la evidență la 31.12.2019 a fost de 337 persoane. Din numărul total de șomeri, 51,6 la sută o constituie femeii. Mărimea medie a ajutorului de șomaj în perioada de raport a constituit 1851,26 lei

Investițiile în active imobilizate din contul tuturor surselor de finanțare realizate în perioada de raport au însumat 443,5 mil. lei, majorându-se cu 27,8 % față de ianuarie-septembrie 2018. Sursa principală de finanțare a investițiilor a fost credite și împrumuturi, ponderea cărora a constituit 58,3%.

Investițiile în imobilizări necorporale au înregistrat o scădere cu 18,7% față de perioada similară a anului 2018. Investițiile în imobilizările corporale au însumat 443,2 mil. lei, fiind în creștere cu 27,9% față de perioada similară a anului precedent. Din total investiții realizate, în 9 luni ale anului 2019, cea mai mare pondere revine investițiilor în clădiri nerezidențiale care a constituit

285,5 mln.lei sau 64,4 % și investițiilor de mașini, utilaje, instalații de transmisie în sumă de 67,5 mln.lei sau 15,2%.

Investiții în active imobilizate pe surse de finanțare. Pentru realizarea procesului investițional, în perioada de raportare, au fost utilizate preponderent credite și împrumuturi, care au constituit 258,5 mil. lei, reprezentând 58,3% din valoarea totală a mijloacelor utilizate pentru realizarea investițiilor.

Structura investițiilor în active imobilizate pe surse de finanțare în anul 2019

	Realizări, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie-septembrie, 2018	Total
Investiții în active imobilizate - total	443,5	127,8	100,0
din care, finanțate din contul:			
bugetului de stat	18,3	111,6	4,1
bugetelor unităților administrativ-teritoriale	45,0	108,7	10,2
mijloacelor proprii	88,6	78,3	20,0
surselor din străinătate	3,7	20,7	0,8
credite și împrumuturi	258,5	165,0	58,3
altor surse	29,4	de 8,6 ori	6,6

În perioada de raport a anului 2019, pentru asigurarea necesităților investiționale din contul surselor bugetare, au fost utilizate 63,3 mln. lei, ceea ce constituie 14,3% din total investiții.

Construcția. În perioada de 9 luni ale anului 2019 s-au eliberat 69 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale și nerezidențiale, descreștere cu 22,4 % față de ianuarie-septembrie 2018.

Au fost date în exploatare 40 locuințe (case individuale de locuit) cu suprafața totală de 4900,9 m², sau cu 45,5 % mai mult față de perioada similară 2018.

Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport rutier în ianuarie-septembrie 2019 a însumat 3,7 mil. tone-km, cu 56,5% mai puțin decât cel înregistrat în aceeași perioadă a anului precedent.

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport rutier a constituit 3,5 mii tone, micșorându-se cu 50% comparativ cu ianuarie-septembrie 2018.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuzele și microbuzele de folosință generală a fost de 3355,7 mii pasageri, micșorându-se cu 3,1 % față de aceeași perioadă a anului trecut.

Parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze de folosință generală a constituit 53,7 mil. pasageri-km, cu 0,9% mai puțin față de perioada de raportare anului precedent.

Dezvoltarea economico-socială a raionului în ansamblu, precum și modificările în politica fiscal-bugetară au avut o influență asupra indicatorilor **Bugetului Public Național (BPN)**. Conform datelor operative ale Direcției Generale Administrare Fiscală Sud, în anul 2019 la bugetul public național au fost acumulate venituri în sumă de **656250,0 mii lei**, cu 9,1% mai mult față de anul 2018.

Evoluția veniturilor Bugetului Public Național pe anii 2016-2019, mii lei

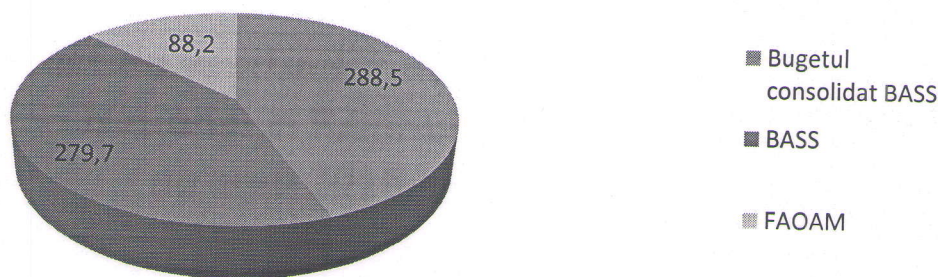
	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	% anul 2019 către 2018
Bugetul public național, mii lei	467894,5	556896,1	601793,5	656250,0	109,1
Bugetul consolidat, mii lei, inclusiv:	230879,2	269275,1	275432,9	288423,5	104,7
Bugetul de stat, mii lei	146198,8	181890,2	174054,9	182663,3	105,0

Bugetul local, mii lei	84680,4	87384,9	101378,0	105760,2	104,3
Asigurări sociale, mii lei	179074,6	223557	251026,0	279662,6	111,4
Asigurări medicale, mii lei	57940,7	64063,9	75334,6	88163,9	117,0

Sursa: Direcția Generală Administrare Fiscală Suda Serviciului Fiscal de Stat

Din datele prezentate putem menționa că cea mai mare pondere (44%) în volumul total al veniturilor BPN revine bugetului consolidat, care în perioada anului 2019 a fost mai înalt față de nivelul înregistrat în perioada anului 2018 cu 4,7% și a însumat 288423,5 mii lei. Veniturile totale ale asigurărilor sociale au crescut cu 11,4% față de anul 2018, ceea ce constituie 279662,6 mii lei. La fel au înregistrat o creștere cu 17% comparativ cu anul 2018 și veniturile asigurărilor medicale, constituind 88163,9 mii lei.

Structura veniturilor Bugetului Public Național al Raionului Cahul pe anul 2019, mln.lei

Sursa: Direcția Generală Administrare Fiscală Suda Serviciului Fiscal de Stat

Agricultura

Acțiunile Direcției agricultură și dezvoltare economică în perioada de referință au fost axate pe promovarea dezvoltării durabile a sectorului agrar, bazându-se în activitatea sa pe legislația în vigoare a Republicii Moldova, Hotărârile Guvernului Republicii Moldova, ordine, directive și alte acte normative ale Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, deciziile Consiliului Raional Cahul.

Direcția și-a întocmit planul de activitate anual și trimestrial bazat pe șapte obiective care reprezintă niște priorități – cheie a specialiștilor Direcției și care au fost realizate de către specialiștii direcției pe parcursul anului. La rândul său acest plan constituie o parte componentă a planului de activitate a Consiliului Raional Cahul.

Obiectivele principale ale Direcției Agricole sunt:

1. Promovarea și implementarea politicii agrare în teritoriu, organizarea și petrecerea seminarelor de profil, pentru instruirea agenților economici și persoanelor fizice.
2. Acumularea și monitorizarea informației operative din sectorul agrar.
3. Evidența plantării și defrișării plantațiilor multianuale.
4. Monitorizarea și generalizarea totalurilor obținute de producătorii agricoli.
5. Monitorizarea înregistrării plantațiilor viticole în Registrul vitivinicol.
6. Organizarea și petrecerea sărbătorilor profesionale.
7. Organizarea și crearea unei asociații a producătorilor de fructe.

Pe parcursul anului, Direcția și-a desfășurat activitatea, pentru realizarea obiectivelor trasate privind dezvoltarea sectorului agrar. Pentru aceasta pe parcursul întregului an specialiștii Direcției au conlucrat cu producătorii agricoli din raion, APL de nivelul I și serviciile desconcentrate din teritoriu pentru monitorizarea și acumularea informației

operative din teritoriu privind mersul tuturor lucrărilor agricole, conform sezonului, începând cu tăierea în uscat a viței de vie și plantațiilor pomicole, semănatul culturilor, producției obținute în toate tipurile de gospodării, recoltarea culturilor de grupa I, grupa a II, a fructelor și strugurilor tehnici și de masă în urma cărora au fost elaborate 36 informații care au fost transmise săptămânal conducerii Consiliului Raional și remise în Sistemul Informațional *Agromaia* a Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) al Republicii Moldova.

Pe parcursul anului 2019 Direcția a elaborat:

- Planul anual de acțiuni al Direcției pentru anul 2019.
- Analiza stării sectorului agrar;
- Sinteza indicilor de producere a producătorilor agricoli pentru anul 2019, în baza raportului statistic F-29 *agro*, sectorul fitotehnic.
- Sinteza indicilor de producere a producătorilor agricoli din sectorul zootehnic pentru anul 2019, în baza raportului statistic F-24 *agro*, sectorul zootehnic.
- Elaborarea Pașapoartelor a 37 de primării privind situația sectorului agrar din fiecare primărie.
- Informația privind deținătorii de terenuri agricole din raionul Cahul cu suprafață agricolă mai mare de 10 ha, cu remiterea acesteia MADRM.
- Informația privind realizarea obiectivelor trasate în planul de acțiuni din Programul de dezvoltare a sectorului agrar în anul 2018.
- Informația privind deținătorii depozitelor pentru păstrarea producției agricole din raionul Cahul la situația din 01 ianuarie 2019 cu remiterea MADRM.
- Informația privind deținătorii întreprinderilor de fabricare a uleiurilor din raionul Cahul la situația din 01.01. 2019 cu remiterea MADRM.
- Informația privind deținătorii întreprinderilor de panificație din raionul Cahul la 01.01. 2019 cu remiterea MADRM.
- Informația privind deținătorii întreprinderilor de procesare a fructelor, legumelor, pomuşoarelor, inclusiv infrastructura postrecoltare din raionul Cahul la 01.01.2019 cu remiterea MADRM.
- Informația privind deținătorii întreprinderilor de morărit din raionul Cahul la 01.01.2019 cu remiterea MADRM.

4

Pe parcursul anului au fost elaborate dispoziții ale Președintelui Raionului Cahul, din care:

1. Cu privire la desfășurarea reviziei tehnice a parcului de tractoare și mașini agricole pentru lucrările agricole din anul 2019.
2. Cu privire la constituirea comisiei de lucru la testarea mecanizatorilor.
3. Cu privire la stabilirea zonelor de protecție și supraveghere a focarelor de Pesta Porcină Africană în raza localităților:
 - c. Zîrnești, gospodăria - Suiuz Gheorghe;
 - s. Roșu, gospodăria - Arnaut Gheorghe;
 - s. Crihana Veche, gospodăria - Bîrlea Andrei;
 - s. Crihana Veche, gospodăria - Carpov Valeriu;
 - s. Crihana Veche, gospodăria - Crețu Victor;
 - c. Cucoara, gospodăria - Moldovan Gheorghe;
 - c. Manta, gospodăria - Neagu Gheorghe;
 - s. Brînza, gospodăria - Știrbu Ion;
 - s. Giurgiulești, gospodăria -
 - s. Tătărești, gospodăria - Iurașco Timofei;
 - c. Burlăceni,
4. Cu privire la ridicarea restricțiilor sanitar-veterinare la Pesta Porcină Africană (PPA) din localitățile:
 - s. Burlăceni, r-nul Cahul
 - c. Zîrnești, gospodăria - Suiuz Gheorghe;
 - s. Roșu, gospodăria - Arnaut Gheorghe;

- s. Crihana Veche, gospodăria - Bîrlea Andrei;
- s. Crihana Veche, gospodăria - Carpov Valeriu;
- s. Crihana Veche, gospodăria - Crețu Victor;
- c. Cucoara, gospodăria - Moldovan Gheorghe;
- c. Manta, gospodăria - Neagu Gheorghe;
- s. Brînză, gospodăria - Știrbu Ion;
- s. Giurgiulești, gospodăria -
- s. Tătărești, gospodăria - Iurașco Timofei;
- c. Burlăceni

5. Cu privire la organizarea și petrecerea sărbătorii profesionale: Ziua lucrătorului din agricultură și industria prelucrătoare.

Programul de dezvoltare, regulamentele, decizii și dispoziții au conturat activitatea Direcției ca subdiviziune a Consiliului Raional Cahul.

Specialiștii direcției au participat, în componența comisiei raionale, la nimicirea animalelor afectate, pentru lichidarea rapidă a focarelor de Pestă Porcină Africană, în localitățile:

- c. Zîrnești, gospodăria – Suiuz Gheorghe;
- s. Roșu, gospodăria - Arnaut Gheorghe;
- s. Crihana Veche, gospodăria - Bîrlea Andrei;
- s. Crihana Veche, gospodăria - Carpov Valeriu;
- s. Crihana Veche, gospodăria - Crețu Victor;
- c. Cucoara, gospodăria - Moldovan Gheorghe;
- c. Manta, gospodăria - Neagu Gheorghe;
- s. Tătărești, gospodăria - Iurașco Timofei.

S-a contribuit la pregătirea dosarelor pentru despăgubirea proprietarilor în urma nimicirii porcinelor cauzate de prezența virusului Pestei Porcine Africane, confirmată prin buletinele de analiză nr. 1246 și nr.11247 din 26. 07. 2019 eliberate de Centrul Republican de Diagnostic Veterinar din mun. Chișinău, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.645 din 19.07.2010 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor.

Pentru familiarizarea producătorilor agricoli cu bunele practici agricole, însușirea și aplicarea în producere de către ei a tehnologiilor și tehnicii agricole performante și promovarea politicii agrare în teritoriu, pe parcursul anului 2019 specialiștii Direcției au organizat și petrecut, în comun cu specialiștii Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului și colaboratorii Instituțiilor științifice de profil, 14 seminare instructiv – informative:

- "Dezvoltă agricultura în zonele rurale cu suportul statului – depune cererea și beneficiază de subvenții".
- „MANAGEMENTUL ÎNFIINȚĂRII ȘI ÎNTREȚINERII LIVEZILOR MODERNE DE CAIS ȘI PRUN DE TIP CHINO-JAPONEZ.
- „Starea viticulturii și specificul tăierii în uscat a viței de vie în condițiile anului 2019 ”.
- Seminarul raional în comun cu DRSA pentru producătorii agricoli din raion: „Introducerea agenților economici în Sistemul Informațional Agricol”.
- „Prezentarea unei tehnologii noi de cultivare a culturilor agricole în zona de sud a României și Republicii Moldova cu deficiență de umiditate”.
- Seminarul raional, „ Crearea registrului vitivinicol în Republica Moldova”.
- „Examinarea proiectului Hotărârii Guvernului RM privind modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural”.
- „Oportunități în cultivarea cerealelor în sistemul ecologic și comercializarea producției obținute”.

- „Evidența contabilă și impozitarea Gospodăriilor Țărănești”.
- Organizarea și petrecerea seminarului regional cu producătorii agricoli din zonă de sud a RM : „Cultura alunului în Republica Moldova – Afacere pentru 3 generații ”.
- Adunarea cescătorilor de ovine și caprine privind prevenirea maladiilor în procesul de creștere a animalelor domestice și cerințele de colectare a mieilor pentru iarmarocul din mun. Chișinău cu ocazia Sărbătorilor Pascale.
- Lansarea proiectului finanțat de către Republica Cehă privind Implementarea Registrului vitivinicol al Republicii Moldova.
- Lansarea proiectului privind obținerea granturilor MAC- P de către producătorii agricoli din raion pentru agricultura competitivă în Republica Moldova.
- Lansarea proiectului de finanțare a producătorilor agricoli „*Livada Moldovei*”
- Organizarea și petrecerea Dialogului Agricol Regional dintre producătorii agricoli din Republica Moldova și România, pentru dezvoltarea durabilă a mediului rural.
- Seminarul regional cu genericul „Promovarea și protecția hibrizilor de porumb și floarea soarelui”, petrecut în comuna Burlacu la loturile demonstrative din 30 iulie 2019.
- Am participat la diverse seminare și conferințe regionale, cu specificul agrar:
- Mediatizarea actelor normative din domeniul funciar și îmbunătățiri funciare” or.Cantemir;
- Conferința regională „Starea resurselor acvatice din zona de sud a RM și soluții pentru conservarea resurselor de apă” or.Cimișlia.

La solicitarea agenților economici și persoanelor fizice specialiștii Direcției, în comun cu reprezentanții altor subdiviziuni din teritoriu, s-au deplasat la fața locului pentru examinarea și soluționarea diferitor petiții adresate Consiliului Raional.

Pentru extinderea **zonei de protecție antigrindină** a terenurilor agricole, care la moment nu sunt protejate, am conlucrat cu MADRM, Serviciul special pentru influențe active asupra proceselor Hidrometeorologice, Asociațiile producătorilor agricoli, APL de nivelul I și producătorii agricoli, ne-am deplasat în teritoriu pentru identificarea terenurilor pentru instalarea sistemelor rachetare specializate antigrindină.

În comun cu reprezentanții APL de nivelul I am stabilit locul unde vor fi instalate sistemele rachetare specializate antigrindină.

La moment, în raion activează șapte puncte dotate cu sistemele rachetare specializate antigrindină. **Aceste sisteme acoperă doar aproximativ 60% din terenurile agricole ale raionului!**

Pentru examinarea pagubelor produse în urma calamităților naturale specialiștii Direcției s-au deplasat în 17 primării din raion, în care producătorii agricoli au avut de suferit. În urma examinării culturilor afectate au fost întocmite 72 acte de constatare și evaluare a producției compromise.

Suprafața culturilor agricole afectate, care a fost examinată de comisia Situații Excepționale, la solicitarea producătorilor agricoli constituie peste 1800 hectare.

Pierderile cauzate producătorilor agricoli de calamitățile naturale în primăvara și vara anului 2019 au o valoare estimativă de 23,8 milioane lei.

Informația respectivă elaborată de către specialiștii Direcției a fost remisă Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova.

Pe parcursul anului la solicitarea Ministerului Agriculturii și altor organe publice au fost elaborate și remise - 65 informații

S-a conlucrat cu producătorii de struguri din raion pentru a înregistra plantațiile viticole deținute, în Registrul Vitivinicol.

Pentru promovarea producției viticole și a strugurilor de masă pe piața autohtonă și internațională, specialiștii Direcției au organizat și participat în comun cu agenții economici din raion la ediția a IV a Festivalului Național „Ziua strugurelui ” din orașul Cimișlia, unde

producătorii agricoli din raion au fost menționați cu Diplome de mențiune pentru calitatea strugurilor prezentați la expoziție.

Specialiștii Direcției, zi de zi, conlucrează cu agenții economici și persoanele fizice din sectorul agrar al raionului, acordându-le consultațiile necesare în diverse domenii pentru sporirea productivității sectorului agrar, implementarea soiurilor noi cu productivitate înaltă, mașinelor agricole performante, tehnologiilor moderne astfel contribuind la majorarea productivității culturilor agricole și indicatorii de calitate a producției la nivelul standardelor internațional și promovând politica agrară a Guvernului Republicii Moldova în teritoriu.

În comun cu specialiștii Agenției de Intervenții și Plăți în Agricultură au efectuat 58 deplasări în teritoriu, la solicitarea producătorilor agricoli, unde au inspectat și constatat veridicitatea dosarelor prezentate pentru subvenționare, confirmate prin acte de înființare a plantațiilor multianuale.

Pentru folosirea mai eficientă a terenurilor agricole, micșorarea suprafețelor de plantații multianuale degradate în timp și neefective, exploatarea ulterioară a cărora a deveni nerentabilă, majoritatea acestor terenuri fiind neprelucrate în prezent, permanent conlucrăm cu APL de nivelul I, agenții economici și persoanele fizice din raion privind defrișarea plantațiilor susnumite pentru folosirea mai eficientă a acestor terenuri care în urma defrișării se reîntorc în circuitul agricol.

Suprafața inspectată a plantațiilor multianuale care a fost defrișată în anul 2019 constituie: 543 hectare, dintre care – 520 ha plantații viticole și 23 ha – plantații pomicole. Astfel, la insistența noastră aceste terenuri, care ani la rând nu au fost lucrate, se reîntorc în circuitul agricol devenind terenuri arabile.

În ultimii ani plantațiile multianuale defrișate sunt subvenționate de către stat în mărime de 10 mii lei pentru fiecare hectar.

Astfel, în anul 2019 în rezultatul activității specialiștilor de la Direcția agricolă, prin conlucrarea cu APL de nivelul I, producătorii agricoli și persoanele fizice din raion, au beneficiat de subvenții pentru defrișarea plantațiilor multianuale - 87 agenți economici și persoane fizice, care au solicitat o sumă de 6 mln. 636mii lei. (anexa 1)

În măsura posibilităților de deplasare în teritoriu, a fost monitorizată situația reală ce ține de parcul de mașini și tractoare a producătorilor agricoli, nivelul de pregătire a întreprinderilor către sezonul de semănat și cel de recoltare a culturilor agricole.

În colaborare cu Inspectoratul de Stat „Intehagro”, s-a efectuat verificarea respectării regulilor și normativelor de pregătire a tehnicii pentru lucrările agricole. Pentru efectuarea lucrărilor agricole în anul 2019 producătorii agricoli dispuneau de următoarele unități funcționale: tractoare -1511 unități, combine – 179 unități.

Întru sporirea competitivității a sectorului agrar, producătorii agricoli din raion contribuind cu investiții proprii și cu susținerea fondului de subvenționare au procurat circa 105 unități de tehnică, utilaj agricol și 8 echipamente pentru implementarea tehnologiilor avansate No-till și Mini-til.

Pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol, echipamentului No-till și Mini-Till și echipamentului pentru irigare exploatațiile agricole au solicitat suma de 13mln. 208 mii lei.

În anul 2019 raionul Cahul a obținut cea mai mare sumă din Fondul Național de subvenționare a producătorilor agricoli din RM. Așa, au beneficiat de subvenții din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli - 400 agenți economici și persoane fizice, care au solicitat în dosarele prezentate Agenției de Intervenții și Plăți în Agricultură, pentru investițiile efectuate în domeniul agricol, suma de – **53mln 58 mii lei. (anexa1)**

Pentru o colaborare mai strânsă între Direcția agricolă, agenții economici din raion și APL de nivelul I, a fost organizată și petrecută sărbătoarea profesională: « Ziua lucrătorului din agricultură și industria prelucrătoare» La sărbătoare au participat majoritatea agenților

economici care au obținut rezultate înalte la producerea culturilor agricole și întreprinderile de prelucrare a strugurilor din raion și au fost premiați cu diplome de mențiune și cupe de preț.

Anexa nr. 1

Informația privind numărul dosarelor și suma subvenției obținute de producătorii agricoli din raionul Cahul în anul 2018- 2019

Măsura		ANUL 2018		ANUL 2019	
		Nr. dosar elor	Suma solicitată, lei	Nr. dosar elor	Suma solicitată, lei
1.1	Stimularea investițiilor pentru producerea legumelor și a fructelor pe teren protejat (sere de iarnă, solarii și tuneluri)	4	96991	-	-
1.2.-A	Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole (SISTEM ANTIGRINDINĂ ȘI ANTIPLAIE)			1	104372
1.2.-D	Stimularea investițiilor pentru defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și pomicole	112	4557153,2	87	6636014
1.2.-P	Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor pomicole	16	1583588	7	492766
1.2.-S	Stimularea investițiilor pentru Instalarea sistemelor moderne de suporturi în plantațiile multianuale.	4	4043800	6	2438356
1.2.-V	Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole	67	7431868,3	40	5557251
1.3.	Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional	139	14298701,58	105	10605628
1.4.	Stimularea investițiilor pentru utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice	8	1197155,53	3	257951
1.5.	Stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora	1	16000	1	196459
1.6	Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare				
1.6.1.	Casele de ambalare și frigiderile de păstrare a fructelor, strugurilor și a legumelor. <i>Mihov-600 tone, 2017</i>	9	9682414,86	3	2677475
1.6.2.	Procesarea, uscarea și congelarea fructelor, strugurilor, legumelor și a cartofilor	5	12163114,5	5	15283765
1.6.3.	Prelucrarea, uscarea și condiționarea cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui și a soiei	13	3478666,8	14	817815
1.7.	Stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și instituțiile financiare nebancare	97	4128637,29	109	4816946
1.7.A	Stimularea mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură	5	272919	3	185534

1.8	Stimularea constituirii și funcționării grupurilor de producători agricoli	1	104003,43	2	151192
2.2	Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului de irigare	6	956986,8	2	846510
2.3	Stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare	1	9312	1	9306
2.4.	Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului no-till și mini-till	15	3823140,03	8	1756168
2.5	Susținerea promovării și dezvoltării agriculturii ecologice	2	128542	1	52859
4.	Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale	5	602173,56	2	170231
	TOTAL:	510	68.575.167,88	400	53.058.167,0

Cu aportul și sub egida Direcției agricultură și dezvoltare economică au fost formate și au activat, pe parcursul anului, următoarele Comisii de importanță raională:

- Consiliul Economic pe lângă Președintele raionului Cahul
- Comisia raională pentru organizarea, monitorizarea și controlul pregătirii activității în sezonul rece 2019-2020;
- Grupul de lucru pentru achiziții a Consiliului Raional Cahul;
- Comisia de privatizare și deetizare a proprietății publice a Consiliului Raional Cahul;
- Comisia de privatizare a fondului de locuințe;
- Grupul de monitorizare a mersului îndeplinirii Planului de acțiuni întru implementarea Programului de dezvoltare socio-economică a raionului Cahul pentru anii 2017-2020;

Comisiile permanente au contribuit la implementarea politicilor Guvernului, cât și la realizarea politicii de dezvoltare teritorială, au examinat și au luat decizii privind soluționarea diverselor probleme, în rezultat au elaborat și au înaintat la ședințele Consiliului Raional Cahul proiecte de decizii întru soluționarea problemelor apărute, propuneri de achiziționare și asigurare a populației cu produse de primă necesitate, elaborarea măsurilor privind pregătirea pentru buna activitate a instituțiilor și obiectivelor subordonate Consiliului Raional Cahul în perioada sezonului rece.

Pentru realizarea deciziei Consiliului Raional Cahul nr.03/02-IV din 12.06.2019 „Cu privire la măsurile de pregătire a economiei raionale și sferei sociale pentru activitate în perioada de toamnă-iarnă 2019-2020”, a fost creată **Comisia raională pentru organizarea, monitorizarea și controlul pregătirii obiectivelor economiei raionale și sferei sociale pentru sezonul rece 2019-2020.**

În scopul asigurării instituțiilor bugetare, sferei sociale și a populației raionului cu resurse energetice și servicii comunale de calitate, creării unor condiții favorabile de activitate în perioada de toamnă-iarnă 2019-2020, de către șefii direcțiilor/secțiilor Consiliului Raional Cahul, conducătorii instituțiilor au fost elaborate măsuri concrete cu privire la pregătirea din timp pentru buna funcționare acestora în perioada rece 2019-2020, au fost stabiliți termenii și responsabili de executare, care au fost aprobate în cadrul ședinței Consiliului Raional Cahul. Pe parcursul anului au fost convocate 3 ședințe de lucru la care s-au examinat mai multe chestiuni, referitor la realizarea planului de acțiuni pentru pregătirea complexului socio-economic al raionului, în perioada toamnă-iarnă 2018-2019.

Grupul de monitorizare a mersului îndeplinirii Planului de acțiuni întru implementarea Programului de dezvoltare socio-economică a raionului Cahul pentru anii 2017-2020 constituit prin dispoziția Președintelui Raionului Cahul nr.215-d din 01.09.2017 s-a

convocat în ședință întru evaluarea gradului de realizare a obiectivelor și măsurilor stipulate în Planul de acțiuni pentru anul 2018.

Pe parcursul anului 2018, Grupul de monitorizare a mersului îndeplinirii Planului de acțiuni întru implementarea Programului a continuat asigurarea monitorizării și evaluării, întrunindu-se în ședințe de lucru. Scopul acestui proces este evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul alocat și constatarea durabilității proiectelor implementate.

În urma evaluării a fost elaborat Raportul privind gradul de implementare a Planului de acțiuni pentru anul 2018.

Dintre cele 146 de acțiuni planificate pentru anul 2018 au fost realizate - 98, ceea ce reprezintă 67% din totalul de acțiuni. De menționat, că gradul de realizare a prezentului Program a depins atât de resursele financiare disponibile și atrase, cât și, în mare măsură, de participarea tuturor actorilor la procesul de implementare a acestuia, fiecare urmînd responsabilități și obiective bine determinate, îndeplinind rolul de implementator sau de partener.

Cu aportul Consiliului raional, au fost susținute, continuate și inițiate proiecte importante în toate domeniile, care au avut drept scop dezvoltarea infrastructurii de acces, de aprovizionare cu apă și canalizare, modernizarea instituțiilor de învățămînt și culturale, susținerea inițiativelor locale, etc. În final în cadrul ședinței Consiliului Raional Cahul din 28 martie 2019 a fost aprobată Decizia nr.02/02-IV cu privire la mersul realizării Planului de acțiuni pentru anul 2018 și s-a aprobat actualizarea Planului de acțiuni pentru anii 2019-2020..

Activitatea în domeniul achizițiilor publice pe parcursul anului 2019 a fost desfășurată în conformitate cu prevederile Legii nr.131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice, precum și a Hotărîrilor Guvernului Republicii Moldova în domeniul achizițiilor publice.

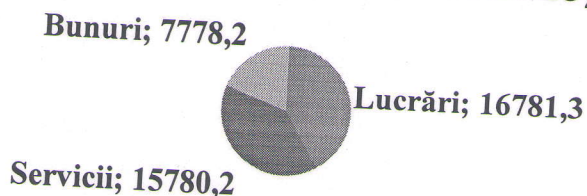
Conform planul de finanțare, la începutul anului a fost întocmit un plan de activitate în domeniul achizițiilor publice anual și trimestrial. Trimestrial s-a întocmit raportul de monitorizare a contractelor de achiziție publică. A fost întocmită și transmisă la Agenția Achiziții Publice darea de seamă a contractelor de valoare mică. Informațiile privind desfășurarea procedurilor de achiziție sunt publicate pe pagina oficială a Consiliului Raional Cahul.

O atenție sporită se acordată transparenței în cadrul procedurilor de achiziție publică și sporirea nivelului acesteia. În acest context, anunțurile privind procedurile de achiziție au fost publicate în Buletinul Achizițiilor Publice și pe site-ul Consiliului Raional Cahul. Tot aici ținem să menționăm faptul că, în vederea realizării Hotărîrea Guvernului a R.Moldova nr.355 din 08.05.2009 „Cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al sistemului Informațional Automatizat Registrul de Stat al Achizițiilor publice” din 17.10.2016 majoritatea procedurilor de achiziții publice- Licitatiile publice și Cererea Ofertelor de Prețuri se organizează prin intermediul SIA RSAP ceea ce înseamnă că autoritatea contractantă asigură publicitatea, transparența și accesul tuturor operatorilor economici interesați la procedurile de achiziție.

Numărul de contracte încheiate în urma petrecerii procedurilor de achiziții aprobat pentru anul 2019 a alcătuit 182 de contracte, ceea ce constituie 136.8% din total planificat, din care: licitații publice – 7contracte; concursuri prin cererea ofertelor de preț – 19 contracte, proceduri de negociere directe – 2 contracte și contracte de mică valoare – 154 contracte. Supra îndeplinirea pe anul 2019 se explică prin faptul că în urma petrecerilor procedurilor de achiziții au fost desemnați mai mulți câștigători, ce a dus la întocmirea a mai multor contracte (la o singură procedură) decît planificate. Valoarea contractelor de achiziții realizate pentru anul 2019 a

alcătuit suma de 40 339,7 mii lei, din care ponderea cea mai mare le revin lucrărilor - 41,6% și serviciilor- 39,1%, pentru bunuri – 19,3%.

Structura alocării mijloacelor financiare pentru achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări pe raionul Cahul în perioada anului 2019, mln.lei

Legislația în domeniul achizițiilor publice a introdus o nouă atribuție pentru grupul de lucru – monitorizarea contractelor de achiziții publice. În acest sens trimestrial s-a întocmit raportul de monitorizare pentru contractele de achiziție, care a fost publicat pe pagina web a Consiliului Raional Cahul. În rezultatul monitorizării s-a constatat că contractele s-au executat în termen și calitativ.

În vederea sporirii nivelului profesional, precum și avînd în vedere modificările legislative din domeniul achizițiilor publice, în perioada raportării am organizat pentru persoanele responsabile de efectuarea procedurilor de achiziții publice din cadrul autorităților contractante cursuri de instruire cu genericul “Registrul de stat al achizițiilor publice M-Tender”. Permanent s-a acordat ajutor metodologic autorităților contractante, necesar desfășurării corespunzătoare a procedurilor de achiziție.

11

În scopul asigurarea administrării și deetatzării proprietății publice au fost organizate licitații „cu strigare” și „cu reducere”, se întreprind măsuri întru realizarea programelor de privatizare, desfășurarea procesului de privatizare a obiectelor patrimoniului public, ținerea evidenței patrimoniului public, inclusiv în societățile economice cu participarea patrimoniului public (acțiuni, cote-părți).

Pe parcursul anului 2019 de către Comisia de privatizare și deetatzare a proprietății publice a Consiliului Raional Cahul s-au petrecut 3 ședințe, la care au fost examinate modalitatea expunerii la vînzare a proprietății publice a Consiliului Raional Cahul și darea în locațiune a încăperilor neutilizate (încăperi).

Întru executarea prevederilor stipulate în Hotărîrea Guvernului nr.675 din 06.06.2008 cu privire la Registrul patrimoniului public au fost prelucrate informațiile prezentate de către APL de nivelul I și întreprinderile municipale din raion, precum și de persoanele juridice cu cota de participare a Consiliului Raional Cahul, care în final s-au prezentat Agenției Proprietății Publice dările de seamă privind patrimoniul public aflat în administrarea acestora, modalitățile și rezultatele utilizării lui, potrivit situației de la 1 ianuarie a fiecărui an, conform modelelor specificate în anexele nr. 8, 9, 10 la Regulamentul cu privire la Registrul patrimoniului public, aprobat prin hotărîrea menționată.

Conform prevederilor Hotărîrii Guvernului R.Moldova nr.136 din 10.02.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere și întru executarea deciziilor CRC nr.03/06-IV din 28.06.2018 privind transmiterea în locațiune a unor spații neutilizate din bunurile CR Cahul, pe un termen de 5 ani, fără drept de privatizare și dare în subarendă, din care:

- Complexul de construcție din s.Slobozia Mare, rl Cahul cu suprafața de 1908,8 m²;
- Teren pentru construcție cu suprafața de 0,8838 ha și a unei construcții cu suprafața de 63,4 m² amplasate pe teritoriul s.Pelinei, rl Cahul, s-au petrecut pe parcursul anului 2019, repetat,

3 licitații „cu strigare” și 2 licitații «cu reducere», care s-au declarat nule din lipsa participanților.

Pe perioada anului 2019 am participat la 33 licitații „cu strigare” petrecute de către primăriile din raion (17 primării).

Privatizarea fondului de locuințe.

În perioada anului 2019 au fost primite și autentificate 18 cereri, cu anexarea documentelor necesare pentru privatizarea locuințelor, care au fost examinate, în cadrul ședințelor de lucru a Comisiei raionale de privatizare a fondului de locuințe (2 ședințe). Deciziile primite de către comisia de privatizare au fost înaintate pentru aprobare la ședințele Consiliului Raional Cahul.

În perioada de referință au fost eliberate cetățenilor 22 contracte de vânzare-cumpărare a locuințelor în proprietate privată.

Întru rezolvarea problemelor apărute în domeniul privatizării și postprivatizării pe parcursul anului s-a acordat ajutor consultativ și practic reprezentanților administrației publice locale, agenților economici și populației din raion.

Întru soluționarea litigiilor pe dosarele ce țin de privatizarea fondului de locuințe s-a participat la 20 ședințe a Judecătorei și Curții de Apel.

In domeniul dezvoltării IMM

Susținerea sectorului micului business constituie una din prioritățile principale a economiei, parte a programului de guvernare. Întreprinderile Mici și Mijlocii (IMM) alcătuiesc cca 95 la sută din numărul total de întreprinderi din raion. IMM-urile contribuie la crearea locurilor de muncă, deschiderea de noi afaceri, soluționarea problemelor sociale ale comunității și în final la creșterea economică a raionului.

Conform datelor prezentate la situația de la 01.01.2020 pe teritoriul raionului sunt înregistrați la Inspectoratul Fiscal de Stat Cahul 15005 agenți economici, din care pe forme organizatorico-juridice:

- întreprinderi individuale - 1181;
- gospodării țărănești (de fermieri) și persoane fizice - 11195;
- societăți cu răspundere limitată - 1452;
- societăți pe acțiuni - 84;
- întreprinderi de stat - 26.

Pe parcursul anului 2019 au activat în baza patentelor 819 de întreprinzători.

Întru susținerea producătorilor autohtoni este organizarea și desfășurarea anuală a expoziției naționale „Fabricat în Moldova”, care a devenit deja o tradiție. Aceste expoziții au drept scop promovarea firmelor autohtone pe piața internă și externă, căutarea partenerilor de afaceri, informarea publicului larg, precum și inițierea dialogului cu organele publice centrale și locale, expoziția fiind însoțită de un șir de seminare, mese rotunde, concursuri.

Prin dispoziția președintelui raionului Cahul nr.02-n din 11.01.2019 s-au alocat mijloace financiare în sumă de 23575 lei, pentru suprafață expozițională contractată de 27 m², întru organizarea și participarea, cu un stand colectiv a agenților economici din raion la cea de-a XVIII ediție a expoziției naționale „Fabricat în Moldova”, în perioada **30 ianuarie- 03 februarie 2019**, la **C.I.E "MOLDEXPO", mun. Chișinău. La evenimentul dat au participat 8 agenți economici din diverse ramuri ale economiei raionului și meșteri populari.**

Pentru buna organizare și participare activă în cadrul expoziției, Consiliul Raional Cahul a fost premiat cu Medalia de Aur, iar participanții au fost menționați cu Diplome.

Este de menționat faptul că în ultimii ani în colaborare cu ODIMM, Incubatorul de Afaceri Cahul, Centrul de Business din Cahul, Centrul „Contact”, etc. se organizează seminare de instruire din diverse domenii de activitate, oferirea consultațiilor în domeniul inițierii și dezvoltării afacerii, etc.

Anual beneficiază de asistență financiară nerambursabilă, gestionate de ODIMM, prin intermediul Programului de Atragere a Remitențelor în Economie «PARE 1+1», Programul „Femei în Afaceri”, mai mulți beneficiar din raionul Cahul.

Totodată, în cadrul Programului Gestionarea eficientă a Afacerii au fost instruiți circa 200 de antreprenori din raionul Cahul, iar prin intermediul Centrului de Consultanță și Asistență în Afaceri au fost oferite consultații în domeniul inițierii și dezvoltării afacerilor.

Pentru încurajarea și susținerea IMM în anul 2017 a fost deschis Incubatorul de afaceri din Cahul, care oferă viitorilor antreprenori suportul logistic necesar demarării activității, preț redus la spațiile de producere și a oficiilor, de a oferi un mediu prielnic dezvoltării afacerii, prin furnizarea de informație și consultanță antreprenorială, a transferului de bune practici, prin acordarea de sprijin în dezvoltarea de parteneriate, astfel programul dat vine în sprijinul antreprenorilor care sunt la început de cale, inclusiv și cei care deja și-au lansat afacerile de ceva timp dar au nevoie de suport în dezvoltare.

La situația actuală Incubatorul de Afaceri din Cahul găzduiește inițial 20 rezidenți orientați preponderent spre servicii și producere. De asemenea de serviciile incubatorului beneficiază și rezidenți virtuali.

O bună parte dintre companiile incubate la Cahul sunt specializate în prestări de servicii și producție (alimentație publică, contabilitate, servicii de masaj terapeutic, intermediari, producerea geamuri și uși din PVC).

Incubatorul de Afaceri din Cahul oferă susținere antreprenorilor începători din regiune. Companiile incubate pentru o perioadă de 3 ani beneficiază de un preț mai mic pentru chiria spațiilor de producere și a birourilor, consultanță și instruire antreprenorială gratuită, dar și de sprijin în dezvoltarea parteneriatelor de afaceri.

Principalele obiective pentru anul 2020:

1. Îmbunătățirea calității executării deciziilor Consiliului Raional Cahul, dispozițiilor președintelui și ordinelor emise.
2. Monitorizarea implementării Programului dezvoltare social-economică al raionului Cahul 2017-2020 pentru anul 2020.
3. Organizarea și petrecerea procedurilor de achiziții în conformitate cu legislația în vigoare.
4. Pregătirea economiei raionale, complexului energetic și a sferei sociale pentru activitatea în perioada de toamnă-iarnă 2020-2021.
5. Asigurarea organizării și desfășurării ședințelor comisiilor de importanță raională și altor activități.
6. Elaborarea Programului dezvoltare social-economică al raionului Cahul 2021-2024 și Planului de acțiuni.
7. Dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și prelucrare a producției agricole vegetale:
 - înființarea unei întreprinderi de colectare, sortare, ambalare și realizare a fructelor, legumelor și strugurilor de masă;
 - construirea unor minifabrici de prelucrare și conservare a fructelor și legumelor;
 - construirea unei întreprinderi pentru producerea și ambalarea sucurilor naturale din fructe, legume și struguri;
 - construirea unor secții pentru uscarea fructelor;
 - restabilirea infrastructurii de irigare a terenurilor agricole;
8. Dezvoltarea infrastructurii pentru procesarea și prelucrarea producției animaliere:
 - construirea unor abatoare pentru sacrificarea animalelor;
 - înființarea unei întreprinderi pentru colectarea, prelucrarea cărnii și producerea mezelurilor, inclusiv din carne de ovină și caprină;
 - înființarea unei întreprinderi pentru colectarea și prelucrarea lânii și a peilor de animale;
 - înființarea unei întreprinderi dotată cu echipament pentru colectarea, efectuarea analizei și ambalarea mierii de albine.